

Family Centered Care v neonatologii

Neonatologie je obor zabývající se péčí o předčasně narozené děti. V České republice se zahajuje intenzivní péče o děti již od 24., v určitých případech od 22. gestačního týdne. V současnosti patříme mezi státy s nejnižší novorozeneckou úmrtností. Je zcela neoddiskutovatelné, že nestačí pouze zabezpečit přežití předčasně narozených dětí, musí být prvořadé zajištění a zlepšování kvality jejich života. Nezralí novorozenci jsou ohroženi závažnými dlouhodobými komplikacemi jako jsou dětská mozková obrna, hluchota, slepota, epilepsie a porucha růstu. Výzkumy a studie však potvrzují, že se u nich ve vyšší míře vyskytují poruchy učení, hyperaktivita, nepozornost, impulzivita, úzkosti, poruchy sociální adaptace, horší motorická koordinace, poruchy prostorové orientace a porozumění řeči. Mozek dětí narozených předčasně se vyvíjí za zcela jiných podmínek než u dětí donošených. Významnou negativní roli zde hrají iatrogenní vlivy jako bolest, hluk, stres, nadměrná stimulace a izolace související s péčí na neonatologických jednotkách intenzivní péče.

Cílem ošetřujícího personálu by mělo být minimalizovat působení negativních vlivů, vytvořit podmínky pro optimální vývoj novorozence a tím kvalitnější budoucí život. Ke splnění tohoto cíle nám pomáhají prvky vývojové péče, mezi které patří ochrana spánku, hodnocení bolesti a stresu, kvalitní výživa, zdokonalování ošetrovatelského prostředí, ochrana smyslů před nadměrnou stimulací, péče o kůži, polohování a klokánkování. Zcela zásadní je péče zaměřená na rodinu (family-centered care), kdy se snažíme o zachování intimního spojení mezi rodičem a novorozencem. Časné zapojení rodičů (primárně matky) do péče o dítě zlepšuje prospívání dětí, zvyšuje úspěšnost a délku kojení, snižuje množství nozokomiálních nákaz. Intenzivní kontakt dítěte s rodičem přináší dítěti pocit bezpečí a podporuje kompetence a samostatnost nově vznikající rodiny.

Neonatologické oddělení Nemocnice České Budějovice disponuje vysokou kapacitou 24-28 lůžek pro matky předčasně narozených a nemocných novorozenců. Snažíme se o maximální zkrácení délky pobytu nedonošených novorozenců na stanici intenzivní a resuscitační péče a co nejčasnější trvalý pobyt dítěte s matkou. Na stanici Rooming se v současnosti staráme za trvalé přítomnosti matky i o děti s hmotností kolem 1 kg a děti s ventilační podporou. Příspěvek prezentuje jednotlivé kroky, které bylo potřeba uskutečnit, a naše zkušenosti s fungováním takto koncipované péče.